

Angélica Naesman
Statistikansvarig

Lagstiftning, definitioner m.m., som har betydelse för förståelsen och tolkningen av statistiken om premiepensionssparande

Syftet med detta dokument är att samla de olika faktorerna som har inflytande på statistikproduktens innehåll och förändringar i en enda plats samt att förse användarna med ett kortfattat hjälpmedel till förståelse och tolkning av denna statistik.

Statistik om premiepensionssparande

Statistiken om premiepensionssparande är en del av Sveriges officiella statistik (SOS) och är klassificerad under ämnesområdet *Socialförsäkring m.m.* och statistikområdet *Stöd vid ålderdom*.

Statistik om premiepensionssparande beskriver premiepensionssystemet för att ge övergripande kunskap om denna del av den allmänna pensionen. Statistiken ger svar på frågor om antal personer som ingår i premiepensionssystemet som helhet, antal personer som sparar till sin premiepension, antal personer som tar ut sin premiepension, hur många av dessa som är kvinnor respektive män, hur många personer som finns i olika åldersgrupper, hur många pensionärer som har fondförsäkring respektive traditionell försäkring. Hur mycket är marknadsvärdet för innehavande och hur mycket är det genomsnittliga beloppet.

Statistik om premiepensionssparande är individbaserad. Det innebär att statistikens undersökningsobjekt är en individ. Skillnad mellan *statistik om premiepensionssparande* och *statistik om fondsparande* är att statistik om fondsparande har som undersökningsobjekt en fond. Med andra ord i *statistik om premiepensionssparande* ligger fokus på individen, medan i *statistik om fondsparande* ligger fokus på fonder.

Statistik om premiepensionssparande är en totalundersökning som består av en resultattabell. Resultattabellen innehåller tre delar. Första delen redovisar resultatet för *samtliga personer inom premiepensionssystemet*. Andra delen redovisar resultatet för *premiepensionssparare* och den tredje delen redovisar resultatet för *premiepensionspensionärer*. Dessa tre delar har man vidare indelat i kön och åldersgrupper. För varje del finns även resultat av antal, totalt marknadsvärde och genomsnittligt marknadsvärde. Statistiken för premiepensionspensionärer har även indelats i *typ av försäkring* (fondförsäkring och traditionell försäkring).

Lagstiftning

Lagar, förordningar och föreskrifter som reglerar denna statistik är följande:

Lag [\(2001:99\)](#) om den officiella statistiken

Förordningen [\(2001:100\)](#) om den officiella statistiken

Föreskrifter [2016:17](#) Statistiska centralbyrån (SCB) föreskrifter om Kvalitet för den officiella statistiken

Föreskrifter [2016:27](#) Statistiska centralbyråns föreskrifter om ändring i Statistiska centralbyråns föreskrifter och allmänna råd [\(SCB-FS 2002:16\)](#) för offentliggörande m.m. av officiell statistik

Socialförsäkringsbalk [\(2010:110\)](#), senast ändrat genom SFS 2016:1066

Lag [\(2000:192\)](#) om allmänna pensionsfonder, senast ändrat genom SFS 2014:979

Definitioner

Populationen i denna statistik utgörs av de som är födda 1938 eller senare. Denna population delas in i två underpopulationer. I den ena underpopulationen ingår de som någon gång fått en pensionsrätt, antingen genom eget intjänande eller i form av en överförd pensionsrätt. De ska inte ha tagit ut premiepension för tillfället samt ha ett kontovärde större än noll. I den andra underpopulationen ingår de som har någon andel av premiepensionsuttag vid mätningens referenstid.

För detaljerade beskrivningar av definitioner om premiepensionssparare och premiepensionspensionär se dokumentet [Definitioner och mått inom premiepensionsstatistik](#).

Här under följer några vanliga definitioner som kan hjälpa att förstå statistiken utan att ha fördjupade kunskaper i pensionsystemet.

Allmän pension Allmän pensionen är en del av ålderspensionssystemet. Ålderspensionssystemet består av allmän pension, tjänstepension och privatpension. Allmän pension har två delar den ena är inkomstpension och den andra är premiepension. Mer om allmän pension [här](#)

Premiepensionssystemet är en del av den allmänna pensionen. Premiepensionssystemet administreras av Pensionsmyndigheten sedan år 2010. Premiepensionssystemet indelas i Premiepensionssparande och Premiepensionen. Premiepensionssparande innebär förvaltning av de inbetalningar som har gjorts på ett särskilt konto för varje enskild försäkrad som sparar för sin framtida premiepension (sparare). Den försäkrade (sparare) har själv möjlighet att välja i vilken eller vilka fonder innehavet ska placeras i (högst fem fonder) eller om innehavet ska behållas i det statliga förvaltningsalternativet (Såfan). När den försäkrade ska ta ut sin premiepension får denne välja i vilken typ av försäkring som pensionspengarna ska placeras i (fondförsäkring eller traditionell försäkring). Mer om premiepensionssystemet [här](#)

Premiepension Pensionen från premiepensionssystemet kallar man premiepension. Den gäller för de som är födda 1938 eller senare. Premiepensionen är i normala fall 2,5 procent av pensionsunderlaget. De som är födda 1954 eller senare får 100 procent medan för de som är födda mellan 1938 – 1953 är procentsatsen reducerad eftersom denna åldersgrupp delvis omfattas av det gamla pensionssystemet ATP (infasning). Med andra ord födda mellan 1938 – 1953 delvis omfattas av det gamla pensionssystemet ATP. Premiepensionen regleras genom Socialförsäkringsbalk (2010:110) E avd. 64 kap. och 92 kap.

Pensionsunderlag För en försäkrad är pensionsunderlaget summan av fastställd PGI och tillgodoräknade PGB

Typ av försäkring Fram till att man pensionerar sig är premiepensionspengarna placerade i en fondförsäkring. När man går i pension kan man välja att ha kvar sina pengar i fondförsäkringen eller byta till en traditionell försäkring.

Fondförsäkring Denna är en form av pensionsförsäkring. I en fondförsäkring placeras försäkringstagarens kapital i en eller flera fonder och placeringsrisken bärs helt av försäkringstagaren. Det finns inget garanterat pensionsbelopp.

Traditionell försäkring Med traditionell försäkring menas en form av försäkring där Pensionsmyndigheten förvaltar pensionärens kapital och utfäster ett garanterat pensionsbelopp.

Regler och regeländringar

Åldersgräns Någon övre åldersgräns för möjligheten att tjäna in pensionsrätter finns inte. Från och med år 2004 slopades det genom ändring i 2 kap. 2§ LIP (1998:674 Lagen om inkomstgrundad ålderspension) även den nedre åldersgränsen som var 16 år, för de som är födda 1938 eller senare. För dessa personer fastställdes retroaktiv pensionsgrundande inkomst (PGI) för åren 1999 – 2003 SFS 2002:206 och övergångsbestämmelser p. 2 till denna lag.

Premiesparfonden lades ned den 1 januari 2010 genom [2009/10:SfU9](#) som antog prop. 2009/10:44. Premiesparfonden ersattes med ett förvalsalternativ med generationsprofil. Detta är det statliga förvaltningsalternativet inom den sjunde AP-fonden som kallas Såfan. Från 2010 tar placeringarna i Såfan hänsyn till kontohavarnas ålder.

Statistiska mått

Totalt antal

Summa

Medelvärde

Alla belopp redovisas i löpande priser.

Redovisningsgrupper

Kön: kvinnor eller män

Åldersgrupper: Elva femårklasser finns, dessa är: 19 år eller yngre, 20-24 år, 25-29 år, 30-34 år, 35-39 år, 40-44 år, 45-49 år, 50-54 år, 55-59 år, 60-64 år, 65 år eller äldre

Individensstatus: sparare eller pensionär

Typ av försäkring vid pensionering: fondförsäkring eller traditionell försäkring

Referenstid

Referenstid för denna statistik är 31 december för respektive år.

Förkortningar

AP-fonder Lag (2000:192) om allmänna pensionsfonder, senast ändrat genom SFS 2014:979

ATP Allmän tilläggspension trädde i kraft 1960 och upphörde 2002, det ersattes 2003 genom pensionsreformen.

LIP Lag (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, upphäv 2011-01-01 genom SFS 2010:111

PGI Pensionsgrundande inkomst fastställt för en person för varje år under vilket denne har varit försäkrad och haft inkomst från anställning eller från annat förvärvsarbete.

PGB Pensionsgrundande belopp. Utöver verkliga inkomster ger visa s.k. fiktiva inkomster pensionsrätt. PGB fastställs av Försäkringskassan.

SFB Socialförsäkringsbalk (2010:110), senast ändrat genom SFS 2016:1066

SOS Sveriges officiella statistik

Datakälla

För framtagningen av denna statistik är datakällan Pensionsmyndighetens administrativedatabas (PLUTO).

Kvalitetsdeklaration

SF0303 Kvalitetsdeklaration 2016, en detaljerad kvalitetsdeklaration för denna statistik finns [här](#)

Planerade förändringar

Pensionsmyndigheten kommer att ändra/utöka den officiella statistiken för premiepensionssystemet. Man kommer att undersöka införandet av regionindelningar på läns- och kommunnivå. Andra planer som finns är att utöka den officiella statistiken så att den ger kunskap om hur denna population fördelas efter val av egen fondportfölj eller befintlighet i Såfan.

2017-01-30

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

4 (4)
PID156901

1.0

Pensionsmyndigheten strävar efter att i framtiden producera statistik med nya indelningar som utbildningsnivå för de som väljer egna fonder/stannar i Såfan, regionala indelningar som län och kommun, val av efterlevandeskydd, premiepensionssparande för egna företagare, sparande och fondbyten efter yrke/yrkesgrupper, mm. Pensionsmyndigheten har för närvarande inte i sina register alla variabler som behövs för att göra detta.

Annan statistik

Det finns andra statistikprodukter som Pensionsmyndigheten producerar och som inte hör till den officiella statistiken till exempel *Månadsstatistiken om fondsparande*.